

Η ψηφιοποίηση και ο αντίκτυπός της στα ανθρώπινα και ψηφιακά δικαιώματα των ανθρώπων μεγαλύτερης ηλικίας στην ΕΕ

Περίγραμμα παρουσίασης

1. Εισαγωγή

- Καλώς ήρθατε! Σήμερα θα μιλήσουμε για τον τρόπο με τον οποίο η **ψηφιοποίηση** επηρεάζει την καθημερινή μας ζωή και τα **δικαιώματα** που έχουμε στον ψηφιακό κόσμο.
 - Θα επικεντρωθούμε στον τρόπο με τον οποίο συνδέονται τα **ανθρώπινα δικαιώματα** και τα **ψηφιακά δικαιώματα** και τι σημαίνει αυτό για εσάς ως πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας της ΕΕ.
 - Πολλοί από εσάς ίσως θυμάστε την εποχή που δεν υπήρχαν smartphone, υπολογιστές ή ακόμα και τηλεόραση. Αυτό σας καθιστά αυτό που ονομάζουμε «**ψηφιακούς μετανάστες**», καθώς μεγαλώσατε χωρίς αυτές τις τεχνολογίες, αλλά τις χρησιμοποιείτε σήμερα.
 - Μερικοί από εσάς θα μπορούσαν επίσης να περιγραφούν ως «**μη χρήστες**», καθώς δεν έχετε πρόσβαση στα ψηφιακά μέσα σήμερα, είτε από επιλογή είτε για οικονομικούς λόγους.
-

2. Το ψηφιακό χάσμα και οι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας

- Η **ψηφιοποίηση** έχει γίνει αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας – από τις τηλεφωνικές κλήσεις μέχρι την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.
Για παράδειγμα: τραπεζικές συναλλαγές, ραντεβού με δημόσιες υπηρεσίες και αρχές, γιατρούς κ.λπ.
 - Ωστόσο, πολλοί άνθρωποι αντιμετωπίζουν ένα «**ψηφιακό χάσμα**», δηλαδή έχουν λιγότερη ή καθόλου πρόσβαση σε αυτές τις τεχνολογίες, τις κατανοούν λιγότερο καλά ή έχουν προβλήματα στη χρήση τους.
 - ο **Γιατί;**
 - **Εισόδημα:** Ορισμένοι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας ενδέχεται να μην έχουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο ή να αγορά
 - **Εκπαίδευση:** Τα άτομα που δεν χρησιμοποιούσαν υπολογιστές στην εργασία τους μπορεί να δυσκολεύονται να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογίες.
 - **Υγεία:** Προβλήματα όρασης ή κινητικότητας μπορεί να δυσχεράνουν τη χρήση συσκευών όπως smartphone ή tablet.
 - **Συνειδητή απόφαση λόγω φόβου για κλοπή δεδομένων, παρακολούθηση.**
 - ο Παράδειγμα: Φανταστείτε κάποιον που δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ smartphone – το να μάθει να το χρησιμοποιεί σε μεγάλη ηλικία μπορεί να είναι πολύ δύσκολο.
-

3. Γιατί είναι σημαντική η ψηφιακή παιδεία

- Η **ψηφιακή παιδεία** σημαίνει να γνωρίζεις πώς να χρησιμοποιείς συσκευές και το διαδίκτυο.
 - Στον σημερινό κόσμο, η ψηφιακή παιδεία δεν αφορά μόνο την ευκολία. Αφορά επίσης **την πρόσβαση σε σημαντικές υπηρεσίες**:
 - ο Τραπεζικές συναλλαγές
 - ο Ηλεκτρονικές αποστολές και πληρωμές
 - ο Υγειονομική περίθαλψη (π.χ. τηλεϊατρική, ιατρικά ραντεβού)
 - ο Κυβερνητικές υπηρεσίες (π.χ. αιτήσεις για σύνταξη)
 - ο Κινητικότητα (π.χ. εισιτήρια ταξιδιού...)
 - Πολλοί ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν εμπόδια στη χρήση αυτών των υπηρεσιών, επειδή δεν είναι εξοικειωμένοι με τα ψηφιακά μέσα ή δεν διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό.
-

4. Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ψηφιακή εποχή

- Ίσως αναρωτιέστε: **Τι σχέση έχουν τα ανθρώπινα δικαιώματα με την ψηφιοποίηση;**
 - Η **Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR)** διασφαλίζει βασικά δικαιώματα όπως το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, την εκπαίδευση και την πρόσβαση στην πληροφορία.
 - ο **Ωστόσο**, αυτό γράφτηκε πριν από την ύπαρξη του διαδικτύου.
 - ο Σήμερα, **η πρόσβαση στο διαδίκτυο** θεωρείται όλο και περισσότερο ανθρώπινο δικαίωμα, επειδή μεγάλο μέρος της ζωής μας εξαρτάται από αυτό.
-

5. Ψηφιακά δικαιώματα και αρχές της ΕΕ

- Η **Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα Ψηφιακά Δικαιώματα και τις Αρχές** είναι ένας οδηγός που διασφαλίζει ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στον ψηφιακό κόσμο.
 - ο Αυτές οι αρχές τονίζουν:
 - **Πρόσβαση στο διαδίκτυο** για όλους.
 - **Την προστασία της ιδιωτικής ζωής και την προστασία** από διαδικτυακούς κινδύνους, όπως η παρακολούθηση ή η απάτη.
 - Την εξασφάλιση ότι όλοι, ανεξαρτήτως ηλικίας, μπορούν **να αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες**.
 - Αν και δεν είναι ακόμη νομικά δεσμευτικές, αυτές οι αρχές αποσκοπούν να διασφαλίσουν ότι οι ηλικιωμένοι θα ενταχθούν στον ψηφιακό κόσμο.
-

6. Τι σημαίνει αυτό για εσάς;

- **Πρόσβαση και οικονομική προσιτότητα**: Όλοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και να αγοράσουν ψηφιακές συσκευές.
 - ο Αυτό θα μπορούσε να υποστηριχθεί από κυβερνητικές πολιτικές ή κοινοτικά προγράμματα, όπως αυτά που εφαρμόζονται στη **Σουηδία**, όπου οι βιβλιοθήκες βοηθούν τους πολίτες να μάθουν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία.

- **Ψηφιακή παιδεία:** Οι ηλικιωμένοι πρέπει να έχουν την ευκαιρία να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν την τεχνολογία.
 - ο Σε ορισμένες χώρες, οι ΜΚΟ εργάζονται για να καλύψουν αυτό το κενό. Για παράδειγμα, οι οργανώσεις **«Digitalpakt Alter»** και **«Digital Kompass»** στη Γερμανία βοηθούν τους ηλικιωμένους να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν ψηφιακές υπηρεσίες.
-

7. Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι στον ψηφιακό κόσμο

- **Τα προβλήματα υγείας** μπορούν να δυσχεράνουν τη χρήση της τεχνολογίας (π.χ. προβλήματα όρασης, προβλήματα ακοής, αρθρίτιδα, περιορισμοί κινητικότητας).
 - **Ανεπαρκής εξοπλισμός ψηφιακών μέσων σε δημόσια κτίρια.**
 - **Ηλικιακός ρατσισμός στο σχεδιασμό της τεχνολογίας:** Πολλές συσκευές και εφαρμογές δεν έχουν σχεδιαστεί με γνώμονα τους ηλικιωμένους χρήστες, γεγονός που τις καθιστά δύσκολες στη χρήση.
 - ο Αυτό μπορεί να αποθαρρύνει τους ηλικιωμένους από το να προσπαθήσουν να μάθουν.
-

8. Ο ρόλος της κοινωνικής/τοπικής πολιτικής

- **Οι κοινωνικές πολιτικές** διαδραματίζουν βασικό ρόλο στο να διασφαλίσουν ότι οι ηλικιωμένοι δεν θα μείνουν πίσω στον ψηφιακό κόσμο.
 - ο Οι κυβερνήσεις μπορούν να προωθήσουν **την ψηφιακή ένταξη** παρέχοντας προσιτή πρόσβαση στο διαδίκτυο και προγράμματα κατάρτισης, όπως υπολογιστές με ελεύθερη πρόσβαση σε δημόσιους φορείς.
 - ο Παράδειγμα: Στη **Σουηδία**, οι δημόσιες βιβλιοθήκες προσφέρουν ψηφιακή κατάρτιση για ηλικιωμένους.
-

9. Τα ψηφιακά δικαιώματα ως ανθρώπινα δικαιώματα

- Καθώς ο κόσμος γίνεται όλο και πιο ψηφιακός, η διασφάλιση **της δίκαιης πρόσβασης** στο διαδίκτυο και στις ψηφιακές υπηρεσίες γίνεται μέρος των **ανθρωπίνων δικαιωμάτων**.
 - ο Σκεφτείτε το **δικαίωμα στην εκπαίδευση**: στην ψηφιακή εποχή, αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα να μάθεις πώς να χρησιμοποιείς την τεχνολογία.
 - ο Το **δικαίωμα στην ιδιωτικότητα** περιλαμβάνει πλέον και την ιδιωτικότητα στο διαδίκτυο, όπως η προστασία των προσωπικών σας δεδομένων από απάτη ή κλοπή ταυτότητας.
-

10. Πώς μπορείτε να συμμετάσχετε

- **Δια βίου μάθηση:** Αν δεν αισθάνεστε άνετα με τη χρήση της τεχνολογίας, δεν είναι ποτέ αργά για να μάθετε.
 - ο Υπάρχουν πολλά κοινοτικά προγράμματα, ΜΚΟ και διαδικτυακά μαθήματα που στοχεύουν να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους να αποκτήσουν περισσότερες ψηφιακές γνώσεις.

- **Υπεράσπιση:** Μπορείτε να συμβάλλετε στην προώθηση καλύτερων ψηφιακών δικαιωμάτων για τους ηλικιωμένους συμμετέχοντας σε τοπικές ή εθνικές ομάδες που εστιάζουν σε θέματα που αφορούν τους ηλικιωμένους.
-

11. Συμπέρασμα

- **Η ψηφιοποίηση** επηρεάζει όλους μας, ανεξαρτήτως ηλικίας.
 - Η ΕΕ εργάζεται για να διασφαλίσει ότι τα ψηφιακά δικαιώματα θεωρούνται ανθρώπινα δικαιώματα και ότι **όλοι**, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων, έχουν πρόσβαση στον ψηφιακό κόσμο.
 - Η φωνή και η συμμετοχή σας σε αυτόν τον ψηφιακό κόσμο έχουν σημασία, είτε προωθώντας καλύτερες πολιτικές είτε αποκτώντας νέες ψηφιακές δεξιότητες.
-

12. Ερωτήσεις και απαντήσεις

- Τώρα, ας δώσουμε το λόγο για τυχόν ερωτήσεις ή ανησυχίες που μπορεί να έχετε σχετικά με την ψηφιοποίηση και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει τα δικαιώματά σας.

Η παρουσίαση αυτή κάλυψε τον τρόπο με τον οποίο η ψηφιοποίηση επηρεάζει τα δικαιώματα των ηλικιωμένων πολιτών στην ΕΕ, τονίζοντας τη σημασία της πρόσβασης, της ένταξης και της εκπαίδευσης στην ψηφιακή εποχή.